

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

02.03.2021

Konu: Kurumlar Vergisi Mükelleflerine Ek Vergi Taslağına İlişkin Notlar ve Sermaye Artışı Yapmayı Planlayan Mükelleflerle İlgili Hatırlatma.

Son birkaç gündür henüz taslak halinde olan bir düzenleme, vergi ve iş dünyasının en önemli gündemi haline geldi.

Henüz TBMM'ye sunulmayan düzenlemeye göre, kurum kazancından hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden **dağıtılsın dağıtılmasın tevkifat yapılması öngörülüyor**. (Tevkifat oranı taslakta 2020 ve 2021 yılları için %10, 2022 yılı için ise %5 olarak planlanıyor.)

Yapılacak bu ek tevkifat tutarı kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gerektiği ayı takip eden ay içinde ödenecek.

Ancak beyannamenin verileceği tarihe kadar mevcut mevzuata göre kâr dağıtımı yapılması durumunda dağıtılan kısım için bu maddeye göre ayrıca bir kesinti yapılmayacak.

Tam tersi, madde kapsamında kesinti yapıldıktan sonra kâr dağıtımı yapılması durumunda ise kâr dağıtımında uygulanan %15'lik kesintiden bu maddeyle getirilmiş %10 oranındaki tevkifat mahsup edilecek.

Ayrıca düzenlemede tevkifata tabi kazancın sermayeye ilave edilmesi durumunda daha önce tevkif edilmiş verginin iade edilmesi öngörülüyor.

Temel olarak uygulamanın prensibi "kâr dağıtımına bağlı kesilen verginin önceden tahsil edilmesi" şeklinde özetlenebileceğinden, madde yasalaştığı takdirde kârını hiç dağıtmayıp, sermayeye de eklemeyen özsermaye hesapları içerisinde "dağıtılmamış kâr" olarak bırakan şirketler düzenlemeden en zararlı çıkacak grup gibi gözüküyor.

Taslağın en çok tartışma yaratan konusu ise stopaj matrahının hangi tutar üzerinden hesaplanacağı oldu.

"Kurum kazancı" ibaresinin kurumlar vergisi matrahını ifade etmesi nedeniyle KKEG'lerin de hesaplamada dikkate alınması gerektiği yönündeki yorumlar daha fazla olmakla beraber, uygulamada bu tanımın farklı şekillerde yapıldığını da görmemiz mümkün.

Bu nedenle benim düşüncem sırf bu tanımdan dolayı stopaj matrahına kanunen kabul edilmeyen giderlerin dahil edilmesinin doğru olmayacağı yönünde.

Örneğin 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Tebliği'nin 10.3.2.1 Bölümünde kurum kazancı "*İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar*

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki tutar” şeklinde ifade edilmiştir.

Bu ifadeyi aşağıdaki gibi formüle edebiliriz:

Ticari bilanço kârı – (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)

Görüşüm madde taslak haliyle yasalaşsa bile, son fıkrada Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilen yetki doğrultusunda **Bakanlığın kurum kazancı ibaresini de Tebliğ ile bu şekilde ticari bilanço kârı üzerinden tanımlayabileceği yönünde.**

Yukarıda da belirttiğim gibi, verginin temel olarak kâr dağıtımına bağlı nitelikte bir vergi olması ve Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde dağıtılacak kârın mali kâr değil, ticari bilanço kârı olması hususları göz önünde bulundurulduğunda bu yönde bir tanımlamanın şart olduğunun düşünüyorum.

Zira ticari bilanço zararı olan bir şirketin KKEG tutarının yüksek olması dolayısıyla mali kârının bulunması muhtemel bir durum. Böyle bir şirketin dağıtımına konu bir kazancının varlığından söz edilemeyeceğinden düzenlemenin de bu yönde olması gerekiyor.

Ancak TTK'ya göre geçmiş yıl zararı olan firmalar için de kâr dağıtımının mümkün olmadığı düşünülduğünde 2019 ve önceki yıllarda zarar edip, 2020'de kâr elde eden mükellefler için de bir düzenleme gerekebilir.

Soru işareti yaratan bir konu da yatırım teşvik belgesi, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, 5746 Sayılı AR-GE Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun gibi bazı istisna, indirim, muafiyet ve teşvikler dolayısıyla düşük, hatta sıfır kurumlar vergisi ödeyen mükelleflerin bir bakıma “cezalandırılması” oldu.

Kesinti matrahı hesaplanırken kurumlar vergisinin kârdan düşülmesi nedeniyle bu mükellefler söz konusu vergiyi diğer mükelleflere göre daha yüksek tutarda ödeyecek.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, konuya ilişkin istisna ise tevkifata tabi kazancın sermayeye eklenmesi durumunda kesilen verginin iade edileceği yönünde düzenleme. **Yani 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ait kârlarını sermayeye ekleyen şirketler bir bakıma söz konusu vergiden muaf olacak.**

Ayrıca taslak madde, özellikle yakın zamanda sermaye artırımını yapmayı planlayan kurumlar vergisi mükelleflerini daha da çok ilgilendiriyor. Bu durumda olan şirketlerin düzenlemenin netleşmesini beklemesinde fayda bulunuyor.

Çünkü maddenin bu şekilde yasalaşması halinde kâr dağıtımını yapmayı planlamayan mükelleflerin, **nakit sermaye artışı ya da 2019 ve önceki yıllara ait kârlarını sermayeye eklemesi yerine, 2020 kârını sermaye artışında kullanması, bu verginin ödenmemesi anlamına geliyor.**

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Ancak mükelleflerin Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan nakdi sermaye artışındaki indirim avantajını da dikkate alıp, vergi planlamasını buna göre yapması gerekli.

(Hazırlayan: Aytaç AYGÜN, Yeminli Mali Müşavir)